

บทที่ 5

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

1. บทสรุป

ในการจัดซื้อจัดจ้างโดยรัฐ หากพิจารณาตามความตกลงว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างโดยรัฐ (Government Procurement Agreement) เมื่อพิจารณาวิเคราะห์ประกอบกับแนวทางการดำเนินการตามกฎหมายไทยที่มีอยู่ พบว่า จะประสบกับปัญหาในด้านความโปร่งใสในการจัดซื้อจัดจ้างที่เกี่ยวข้องดังนี้

1) ปัญหาลักษณะหรือประเภทหน่วยงานที่ต้องผูกพันตามความตกลงว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างโดยรัฐ

ความตกลง GPA มาตรา 1 คำว่า “หน่วยงาน” (Entity) ไม่มีคำนิยามปรากฏเกี่ยวกับลักษณะหรือประเภทของหน่วยงานที่ต้องผูกพันกับความตกลง GPA นี้ ทั้งนี้ เพราะแต่ละประเทศมีลักษณะเฉพาะและระดับของหน่วยงานที่แตกต่างกัน โดยขึ้นอยู่กับลักษณะของการปกครองในแต่ละประเทศ จึงเกิดปัญหาลักษณะหรือประเภทหน่วยงานที่ต้องผูกพันตามความตกลงว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างโดยรัฐ สำหรับประเทศไทย หากต้องการที่จะเข้าร่วมเป็นภาคีของความตกลง GPA และมีการจัดซื้อจัดจ้างสามารถที่จะทำได้ เพราะเป็นการจัดซื้อจัดจ้างโดยหน่วยงานรัฐบาล ตรงตามประเภทของหน่วยงานที่ต้องผูกพันตามความตกลง GPA กล่าวคือ รัฐบาลกลางสามารถที่จะจัดซื้อจัดจ้างได้ เป็นหน่วยงานที่ระบุไว้ในเอกสารแนบท้าย 1 ของความตกลง GPA ภาคผนวกที่ 1 แต่หากเป็นหน่วยงานของรัฐในระดับรองลงมา (หรือรัฐท้องถิ่น) ก็จะแตกต่างกันไปตามลักษณะของการปกครองตามประเทศของตน ยกตัวอย่างเช่น หากประเทศไทยเป็นภาคี GPA และมีการจัดซื้อจัดจ้างขึ้นในระดับรัฐท้องถิ่น คำว่า รัฐท้องถิ่นในที่นี้หมายถึง องค์กรใด เพราะสำหรับประเทศไทยแล้ว ไม่ได้มีการบัญญัติไว้ถึงคำว่ารัฐบาลท้องถิ่น ซึ่งหากมีการตีความแล้ว รัฐบาลท้องถิ่นที่นี้อาจจะหมายถึง

องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ตามกฎหมายของประเทศไทย องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น หมายถึง องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา

หากประเทศไทยต้องการที่จะเข้าเป็นภาคีของความตกลง GPA ประเทศไทยต้องมีการแก้ไขกฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ จะต้องมีการระบุนหน่วยงานที่ต้องผูกพันตามความตกลง GPA ต้องมีการระบุว่า รัฐบาลท้องถิ่นคือหน่วยงานประเภทไหน เพราะหากไม่มีการระบุไว้จะเกิดปัญหาทางข้อกฎหมาย

2) ปัญหาเกี่ยวกับการโฆษณาประมูล

วิธีดำเนินการประมูลตามความตกลงว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างโดยรัฐ
วิธีดำเนินการประมูลสำหรับหน่วยงานที่ผูกพันต่อความตกลงมี 3 วิธี ได้แก่

(1) การประมูลแบบเปิด (Open Tendering Procedures) อนุญาตให้ผู้จัดทำนายทุกรายที่สนใจ สามารถยื่นซองเสนอราคา

(2) การประมูลแบบคัดเลือก (Selective Tendering Procedures) อนุญาตเฉพาะผู้จัดทำนายที่มีรายชื่อปรากฏอยู่ในบัญชีรายชื่อผู้มีคุณสมบัติเหมาะสมของรัฐบาล ทั้งนี้ รัฐบาลต้องประกาศรายชื่อผู้จัดทำนายที่มีคุณสมบัติเหมาะสมอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง และต้องประกาศวิธีการและเกณฑ์การคัดเลือกด้วย

(3) การประมูลแบบจำกัดหรือการประมูลแบบรายเคียว (Limited Tendering Procedures) ทั้งสามวิธีสามารถใช้ควบคู่ไปกับการเจรจาต่อรองได้

ปัญหานี้เกิดจากข้อกำหนดในความตกลง GPA มาตรา 9 โดยเป็นการกำหนดการประมูลต้องมีความโปร่งใส ซึ่งในการประมูลแต่ละครั้งต้องมีการดำเนินการดังต่อไปนี้

การเผยแพร่เอกสารเชิญชวนให้เสนอราคา (ยกเว้นการประมูลแบบจำกัด) ต้องกระทำการเผยแพร่ล่วงหน้า 40 วัน ต้องทำเอกสารสรุปเชิญชวนให้เสนอราคาเป็นภาษาทางการขององค์การการค้าโลก ได้แก่ ภาษาอังกฤษ ภาษาฝรั่งเศส หรือภาษาสเปน อย่างน้อย 1 ภาษา โดยในเอกสารดังกล่าวต้องมีข้อมูลเกี่ยวกับวิธีดำเนินการประมูล ปริมาณที่

ต้องการกำหนดวันส่งมอบข้อกำหนดทางเศรษฐกิจ ข้อกำหนดทางเทคนิค (Economic and Technical Requirements) หลักประกันทางการเงิน (Financial Guarantee)

จากหลักการที่กล่าวมาแล้วข้างต้น ส่งผลให้เกิดความยุ่งยากในทางปฏิบัติ เนื่องจาก

- (1) การดำเนินการเป็นภาษาทางการขององค์การการค้าโลก ได้แก่ ภาษาอังกฤษ ภาษาฝรั่งเศส หรือภาษาสเปน อย่างน้อย 1 ภาษา เกิดการยุ่งยากในการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ผู้ดำเนินการในการจัดซื้อจัดจ้าง
- (2) การเผยแพร่เอกสารเชิญชวนให้เสนอราคา (ยกเว้นการประมูลแบบจำกัด) ต้องกระทำการเผยแพร่ล่วงหน้า 40 วัน โดยเอกสารเชิญชวนให้เสนอราคานั้น ต้องการดำเนินการเป็นภาษาทางการขององค์การการค้าโลก ได้แก่ ภาษาอังกฤษ ภาษาฝรั่งเศส หรือภาษาสเปน อย่างน้อย 1 ภาษา

จึงทำให้หากประเทศไทยลงนามเข้าร่วมเป็นภาคีของความตกลงว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างโดยรัฐแล้ว ขั้นตอนการประมูลที่กล่าวมาแล้วข้างต้นนั้น ต้องมีการกระทำก่อนที่จะมีการประมูลกันอย่างแท้จริง หากไม่ดำเนินการตามหลักการดังกล่าวข้างต้นแล้ว จะเกิดความไม่โปร่งใสขึ้นในการดำเนินการประมูล โดยผู้ที่ดำเนินการประมูลสามารถดำเนินการคัดค้านการประมูลได้ ทำให้การจัดซื้อจัดจ้างไม่บรรลุผลสำเร็จ

สำหรับการคัดค้านการประมูลนี้ ความตกลงว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างโดยรัฐกำหนดไว้ในมาตรา 20 ซึ่งต้องการความรวดเร็วในการพิจารณาการคัดค้าน วัตถุประสงค์หลักของการดำเนินการคัดค้านแตกต่างจาก การระงับข้อพิพาท การดำเนินการคัดค้าน มีวัตถุประสงค์ คือ มุ่งที่จะหยุดการกระทำที่ละเมิดต่อความตกลง ว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างโดยรัฐ

ดังนั้น หากประเทศไทยต้องการที่จะเข้าเป็นภาคีของความตกลง GPA ประเทศไทยต้องมีการแก้ไขกฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ เนื่องจากระยะเวลาในการแจ้งให้ทราบเกี่ยวกับวิธีการโฆษณาของการจัดซื้อจัดจ้างต่างกัน สำหรับกฎหมายของประเทศไทยที่ใช้ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. 2535 มีระยะเวลาน้อยกว่าความตกลงว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างโดยรัฐ ทำให้ขาดการแข่งขันทางการค้าอย่างเป็น-

ธรรม ขาดความโปร่งใส และทำให้เกิดการทุจริตคอร์รัปชันได้ โดยจะต้องมีการกำหนดระยะเวลาที่ใช้ในการโฆษณาประมูลตรงกันกับระยะเวลาที่กำหนดไว้ในความตกลง GPA เพราะหากไม่มีการกำหนดระยะเวลาในการโฆษณาไว้ตรงกัน ก็จะเกิดปัญหาทางข้อกฎหมายที่แตกต่างกันตามมา คือ การคัดค้านในการจัดซื้อจัดจ้าง

3) ปัญหาเกี่ยวกับการสร้างข้อกำหนดทางเทคนิคที่เอื้อประโยชน์ (Lock Specification)

ความตกลงว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างโดยรัฐ มาตรา 6 กำหนดไว้เรื่อง คุณลักษณะเฉพาะทางเทคนิค (Technical Specifications) ไว้ดังต่อไปนี้ คือ กำหนดว่าเงื่อนไขรายละเอียดทางเทคนิค (Technical Specification) เป็นการกำหนดคุณลักษณะเฉพาะ (Characteristics) ของสินค้าหรือบริการที่กำหนดโดยหน่วยงานจัดซื้อ เช่น คุณภาพ การดำเนินการ ความปลอดภัยและขนาด การจัดทำ สัญลักษณ์ การบรรจุหีบห่อ เครื่องหมายและฉลาก และกระบวนการและวิธีการผลิตของสินค้าและบริการและเงื่อนไขเกี่ยวกับการปฏิบัติตามกระบวนการประเมิน เป็นต้น

ทั้งนี้ มาตรา 6 วางหลักการพื้นฐานว่าเงื่อนไขรายละเอียดทางเทคนิคจะต้องไม่จัดเตรียม ขอมรับหรือใช้ในเชิงที่สร้างภาระหรืออุปสรรคที่ไม่จำเป็นต่อการค้าระหว่างประเทศ เงื่อนไขรายละเอียดข้อเสนอมทางเทคนิคที่จัดเตรียมโดยหน่วยงานจัดซื้อต้องเป็นเงื่อนไขที่เกี่ยวกับการดำเนินงานมากกว่าเป็นการออกแบบหรือลักษณะของสินค้า และต้องอิงมาตรฐานระหว่างประเทศที่มีอยู่ มาตรฐานภายในประเทศที่เป็นที่ยอมรับ หรือ

ประมวลกฎระเบียบว่าด้วยการก่อสร้างทั้งนี้ เพื่อป้องกันข้อจำกัดที่แอบแฝง ความตกลง GPA จึงห้ามการอ้างอิงถึงสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา เช่น เครื่องหมายการค้า สิทธิบัตร การออกแบบผลิตภัณฑ์ หรือแหล่งที่มาเฉพาะและยังห้ามหน่วยงานจัดซื้อในการขอรับความช่วยเหลือหรือปรึกษาในการจัดเตรียมเงื่อนไขรายละเอียดทางเทคนิคจากบุคคลที่มีส่วนได้เสียทางการค้า ซึ่งหากมีการกระทำความผิดดังกล่าวบุคคลนั้นจะถูกห้ามจากการเข้าเสนอราคา

ทั้งนี้มาตรา 6 ยังห้ามมิให้ใช้ข้อกำหนดทางเทคนิคเพื่อเป็นอุปสรรคสำหรับการเข้าร่วมเสนอราคา ข้อกำหนดทางเทคนิคต้องมีความเหมาะสมและอยู่บนพื้นฐานของมาตรฐานระหว่างประเทศ ถ้ามีมาตรฐานนั้นอยู่ อย่างไรก็ตาม “ความเหมาะสม” ที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของประสิทธิภาพหรือ “มาตรฐานระหว่างประเทศ (International Standard)” ความตกลง GPA ก็ไม่ได้กำหนดไว้ว่า มีความหมายว่าเป็นอย่างไร

จากเงื่อนไขดังกล่าว ส่งผลให้เกิดปัญหาทางกฎหมายใน 2 ประเด็น คือ

(1) บุคคลที่มีส่วนได้เสียทางการค้า กรณีนี้ ไม่ปรากฏในคำนิยามตามมาตรา 5 ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. 2535 เกิดช่องว่างทางกฎหมาย หากประเทศไทยเข้าร่วมเป็นภาคีของความตกลงว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างโดยรัฐ

(2) มาตรฐานระหว่างประเทศ ไม่ปรากฏในคำนิยามตามมาตรา 5 ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. 2535 เกิดช่องว่างทางกฎหมาย หากประเทศไทยเข้าร่วมเป็นภาคีของความตกลงว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างโดยรัฐ

ดังนั้น หากประเทศไทยต้องการที่จะเข้าเป็นภาคีของความตกลง GPA ประเทศไทยต้องมีการแก้ไขกฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ จะต้องมีการกำหนดว่ามาตรฐานระหว่างประเทศ (International Standard) เป็นอย่างไร ตรงตามที่มีการกำหนดไว้ในความตกลง GPA หรือไม่ เพราะหากไม่มีการระบุไว้จะเกิดปัญหาทางข้อกฎหมาย

4) ปัญหาเกี่ยวกับความหมาย Public Interest

ในความตกลง GPA มีคำนิยามคำว่า “ผลประโยชน์สาธารณะ” เอาไว้และแกตต์ยังมิได้ให้คำนิยามไว้เช่นกัน ในมาตรานี้ซึ่งเรียกว่า Public Interest Clause จึงเปิดโอกาสให้มีการถกกันผู้จัดจำหน่ายต่างประเทศได้

ผู้ชนะการประมูลตามความตกลงว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างโดยรัฐ นั้น ต้องเป็นไปตามเงื่อนไขดังต่อไปนี้

- (1) ราคาต่ำสุด
- (2) เงื่อนไขที่กำหนด
- (3) รัฐได้เปรียบมากที่สุด

ข้อยกเว้น ภายใต้อาณัติผลประโยชน์สาธารณะ Public Interest

ดังนั้นหากจะเข้าร่วมเป็นภาคีของความตกลงว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างโดยรัฐ แล้ว ก็ต้องมีการกำหนดความหมายของผลประโยชน์สาธารณะก่อนว่า เป็นอย่างไร ไม่เช่นนั้นก็จะทำให้เกิดปัญหาในการตีความตามกฎหมายได้ เกิดเป็นช่องว่างของการจัดซื้อจัดจ้างและก่อให้เกิดความโปร่งใสในการจัดซื้อจัดจ้างขึ้นได้ ซึ่งอาจก่อให้เกิดการกระทำที่เป็นการความขัดแย้งกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม (Conflict of Interests)

ในเมื่อไม่มีการกำหนดความหมายของ Public Interest หรือผลประโยชน์สาธารณะไว้แล้ว ก็จะเกิดช่องว่างทางกฎหมาย สำหรับประเทศไทยในการเข้าร่วมเป็นภาคีของความตกลงว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างโดยรัฐ

5) ปัญหาเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างโดยรัฐ กรณีการจัดซื้ออาวุธ กระสุนปืน หรือ อุปกรณ์ สงคราม หรือการจัดซื้อจัดจ้างที่จำเป็นอย่างยิ่งต่อความมั่นคงของประเทศหรือมีวัตถุประสงค์เพื่อป้องกันประเทศ

สำหรับประเทศไทย การจัดซื้อจัดจ้าง กรณีการจัดซื้ออาวุธ กระสุนปืน หรือ อุปกรณ์ สงคราม หรือการจัดซื้อจัดจ้างที่จำเป็นอย่างยิ่งต่อความมั่นคงของประเทศหรือมีวัตถุประสงค์เพื่อป้องกันประเทศ เป็นหน้าที่ของกระทรวงกลาโหม ซึ่งมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมเป็นผู้รับผิดชอบในการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้าง โดยมีกฎหมายที่เกี่ยวข้อง คือ

(1) พระราชบัญญัติจัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม พ.ศ. 2551 โดยเจตนารมณ์ของกฎหมายฉบับนี้ คือ สถานการณ์ของบ้านเมืองและระบบการบริหารราชการของประเทศ มีการเปลี่ยนแปลง จึงเห็นสมควรให้มีการปรับปรุงการจัดการขององค์กรและการบริหารราชการของกระทรวงกลาโหม ให้มีความสอดคล้องและมีความเหมาะสมยิ่งขึ้น โดยมาตรา 10 กำหนดให้ กระทรวงกลาโหมมีส่วนราชการ ดังต่อไปนี้

- ก. สำนักงานรัฐมนตรี
- ข. สำนักงานปลัดกระทรวง
- ค. กรมราชองครักษ์
- ง. กองทัพบก

ตามมาตรา 30 กำหนดให้กระทรวงกลาโหมกำหนดระเบียบ หลักเกณฑ์ และขั้นตอนการปฏิบัติเกี่ยวกับระบบการส่งกำลังบำรุงร่วมและมาตรฐานยุทธโศปกรณ์ ตามความต้องการของกองทัพไทย โดยให้มีคณะกรรมการที่กระทรวงกลาโหมแต่งตั้ง ขึ้นรับผิดชอบการดำเนินการส่งกำลังบำรุงร่วมหรือมาตรฐานยุทธโศปกรณ์ แล้วแต่กรณี และมาตรา 43 กำหนดให้ในการดำเนินการของรัฐมนตรีนว่าการกระทรวงกลาโหมในเรื่องดังต่อไปนี้ต้องเป็นไปตามมติของสภากลาโหม

ก. นโยบายการทหาร

ข. นโยบายการระดมสรรพกำลังเพื่อการทหาร

ค. นโยบายการปกครองและการบังคับบัญชาภายในกระทรวงกลาโหม

ง. การพิจารณางบประมาณการทหารและการแบ่งสรรงบประมาณของ กระทรวงกลาโหม

(2) ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. 2535 กรณีการจัดซื้อ- จัดจ้างในกรณีการจัดซื้ออาวุธ กระสุนปืน หรืออุปกรณ์ สงคราม หรือการจัดซื้อจัดจ้าง ที่จำเป็นอย่างยิ่งต่อความมั่นคงของประเทศหรือมีวัตถุประสงค์เพื่อป้องกันประเทศ เป็น หน้าที่ของกระทรวงกลาโหม จะใช้เพียงวิธีการประกวดราคา วิธีพิเศษ และวิธีกรณีพิเศษ เนื่องจากทั้ง 3 วิธีนี้ จำนวนเงินในการจัดซื้อจัดจ้างค่อนข้างที่จะมากเหมาะสำหรับการ จัดซื้อจัดจ้างทางทหาร

จากหลักการของกฎหมายที่กล่าวมาแล้วข้างต้น เมื่อวิเคราะห์แล้วก็จะ พบว่า การจัดซื้อจัดจ้าง กรณีการจัดซื้ออาวุธ กระสุนปืน หรืออุปกรณ์ สงคราม หรือการ จัดซื้อจัดจ้างที่จำเป็นอย่างยิ่งต่อความมั่นคงของประเทศหรือมีวัตถุประสงค์เพื่อป้องกัน ประเทศ ใช้พระราชบัญญัติจัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม พ.ศ. 2551 และ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. 2535 แต่ขั้นตอนหลังจากที่มีการ อนุมัติตามหลักการของการจัดซื้อจัดจ้างแล้ว จะพบว่า อำนาจในการพิจารณาที่แท้จริง อยู่กับสภากลาโหม ซึ่งมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม เป็นผู้มีอำนาจสูงสุดในการ ตัดสินใจ แม้สภากลาโหมจะประกอบด้วยสมาชิกทั้งสิ้น จำนวน 26 คน แต่สมาชิกล้วน แล้วแต่เป็น ข้าราชการของกระทรวงกลาโหม โดยมีเพียงผู้ทรงคุณวุฒิ เท่านั้นที่เป็น

บุคคลภายนอก ซึ่งผู้ทรงคุณวุฒิ ก็ต้องมีความรู้ความเชี่ยวชาญเป็นที่ประจักษ์ทั่วไปด้านการทหาร ด้านความมั่นคง ด้านการบริหารราชการ ด้านกฎหมาย หรือด้านอื่นที่เกี่ยวข้องกับอำนาจหน้าที่ของกระทรวงกลาโหม เป็นจำนวนไม่เกิน 3 คน ซึ่งรัฐมนตรีกระทรวงกลาโหมเป็นผู้แต่งตั้ง ตามมติสภากลาโหม โดยสภากลาโหมนั้น รัฐมนตรีกระทรวงกลาโหม เป็นประธาน จึงทำให้การดำเนินการดังกล่าวของสภากลาโหม ในเรื่องของการพิจารณาประมาณการทหารและการแบ่งสรรงบประมาณของกระทรวงกลาโหม เป็นอำนาจหน้าที่ของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม จึงอาจเกิดปัญหาได้ว่า การกระทำในการจัดซื้อจัดจ้างสำหรับกรณีนี้ ผูกขาดอำนาจกับบุคคลกลุ่มหนึ่งแต่เพียงผู้เดียว ขาดการตรวจสอบจากหน่วยงานของรัฐ

2. ข้อเสนอแนะ

การจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐเป็นสิ่งที่สำคัญมาก มักพบปัญหาเกี่ยวกับความโปร่งใสมาโดยตลอด จึงทำให้เกิดการทุจริตคอร์รัปชัน ดังนั้นเราจึงต้องเน้นการเพื่อที่จะทำให้การจัดซื้อจัดจ้างนั้นเกิดความโปร่งใส โดยต้องดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง ดังต่อไปนี้

2.1 ควรแก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อจัดจ้างโดยรัฐ โดยให้มีการจัดตั้งคณะทำงานขึ้นมา 1 ชุด โดยให้มีผู้ที่มีความเชี่ยวชาญด้านกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อจัดจ้างเป็นสำคัญ ไม่จำเป็นต้องเป็นข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ อาจเป็นข้าราชการในระดับปฏิบัติการก็ได้ แต่ต้องเป็นผู้ที่มีความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้าง เพราะในบางครั้งข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ นั้น มีหน้าที่โดยตำแหน่งในการจัดซื้อจัดจ้าง แต่ในบางครั้งไม่ทราบถึงหลักเกณฑ์ในวิธีการจัดซื้อจัดจ้าง โดยคณะทำงานชุดนี้อาจเป็นข้าราชการในระดับปฏิบัติงานมากกว่าข้าราชการชั้นผู้ใหญ่และคณะทำงานที่ตั้งมา 1 ชุดนี้ ต้องดำเนินการแก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อจัดจ้างโดยรัฐทุกฉบับ เช่น ระเบียบ-สำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. 2535 หรือระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2549 หรือพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. 2542 หรือพระราชบัญญัติข้อมูล

ข่าวสารของทางราชการ พ.ศ. 2540 และพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. 2542

2.2 ควรจัดให้มีการจัดการฝึกอบรมเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ โดยตลอด เช่น ใน 1 ปีงบประมาณ ควรจัดให้มีการอบรมเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างทุก ๆ 3 เดือนต่อ 1 ครั้ง เพื่อที่จะให้เจ้าหน้าที่ของรัฐ ได้เกิดความเคยชินในการจัดซื้อจัดจ้าง ซึ่งจะส่งผลต่อการปฏิบัติงาน ไม่ใช่มีการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ 1 ครั้ง เจ้าหน้าที่ที่มีส่วนในการจัดซื้อจัดจ้างก็ทำการศึกษาถึงหลักการ ข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อจัดจ้าง โดยในการอบรมเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างนี้ อาจจะมีการแบ่งกลุ่มให้ทดลองสมมุติการจัดซื้อจัดจ้างขึ้นมา 1 เรื่อง และให้แต่ละกลุ่มดำเนินการตามหลักการของกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อจัดจ้าง และให้รอผลของการดำเนินงานว่าเป็นเช่นไร เหมือนหรือต่างกันอย่างไรแล้วให้แต่ละกลุ่มชี้แจงถึงที่มาและที่ไปของการดำเนินการในการจัดซื้อจัดจ้างครั้งนี้ ซึ่งสิ่งที่สำคัญของการอบรมในครั้งนี้ก็คือ ความโปร่งใสในการจัดซื้อจัดจ้าง โดยปราศจากการกระทำที่เป็นการทุจริตคอร์รัปชัน

2.3 ควรเพิ่มตำแหน่งเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อจัดจ้าง คือ เจ้าหน้าที่พัสดุ ให้มากกว่าที่เป็นอยู่ จากการสำรวจพบว่าหน่วยงานของรัฐองค์กรหนึ่งมีข้าราชการอยู่ในองค์กรนั้นประมาณ 300 คน แต่มีเพียงเจ้าหน้าที่พัสดุ 1 คน ซึ่งอยู่ในระดับข้าราชการปฏิบัติการ (ช 5) หากเปรียบเทียบอัตราส่วนแล้วพบว่าเจ้าหน้าที่พัสดุนั้นน้อยมาก เมื่อเปรียบเทียบกับ การจัดซื้อจัดจ้างในหน่วยงานของรัฐนั้น ในบางครั้งอาจมีการจัดซื้อจัดจ้างโดยรัฐในหน่วยงานของรัฐนั้น เป็นเงินถึงจำนวนหลักล้าน นั้นย่อมแสดงให้เห็นว่าเจ้าหน้าที่พัสดุนั้นมีความสำคัญต่อการจัดซื้อจัดจ้างเป็นอย่างมาก

2.4 รัฐต้องส่งเสริมให้เจ้าหน้าที่ของรัฐ ที่ดำเนินการเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้าง คือ เจ้าหน้าที่พัสดุ ให้มีการไปศึกษาต่อยังต่างประเทศ และให้ศึกษาต่อในเรื่องของการจัดซื้อจัดจ้าง โดยเฉพาะ เพราะจากการตรวจสอบพบว่า การศึกษาในเรื่องการจัดซื้อจัดจ้างนั้นสำหรับประเทศไทย ไม่พบการศึกษาในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อจัดจ้างในระดับชั้นปริญญาตรี โดยรัฐจัดให้มีการส่งเสริมด้านทุนการศึกษาในการศึกษาต่อ ณ ต่างประเทศ เมื่อจบกลับมาก็ให้ข้าราชการผู้นั้นปฏิบัติงานใช้ทุนกับข้าราชการต่อไป

และกำหนดให้ไม่สามารถลาออกจากข้าราชการได้ เพราะเนื่องจากตนเป็นผู้ที่เชี่ยวชาญในการจัดซื้อจัดจ้าง หากให้มีการลาออกจากข้าราชการได้จะส่งผลกระทบต่อราชการอย่างใหญ่หลวง เนื่องจากข้าราชการผู้นั้นไปทำงาน ณ บริษัทเอกชน ก็สามารถใช้ความรู้ความสามารถที่มีอาจเล็งกฎหมายเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างได้ เพราะตนเองเป็นผู้ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญในด้านนี้

2.5 รัฐควรจัดให้มีหลักสูตรการเรียนการสอนในระดับชั้นปริญญาตรีเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างโดยเฉพาะ แยกออกมาเป็นสาขาหนึ่งในระดับชั้นปริญญาตรี

2.6 ควรกำหนดให้เจ้าหน้าที่ของรัฐที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดซื้อจัดจ้าง เช่น เจ้าหน้าที่พัสดุ หัวหน้าส่วนราชการ อธิบดี รัฐมนตรี ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง คณะกรรมการในการจัดซื้อจัดจ้างทุกชุด เมื่อมีการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างแล้ว ให้เจ้าหน้าที่ที่กล่าวมาแล้วทั้งสิ้นนั้น ดำเนินการแสดงบัญชีทรัพย์สินของตนเอง ครอบครัว บิดามารดาและบุตร ก่อนและหลังจากเข้ารับตำแหน่งที่เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อจัดจ้างในจนกระทั่งกระบวนการในการจัดซื้อจัดจ้างสิ้นสุดลง โดยในส่วนนี้ไม่จำเป็นต้องระบุถึงจำนวนเงินในการจัดซื้อจัดจ้างไว้ เพราะอาจเกิดช่องว่างทางกฎหมายได้ โดยอาจมีการเลี่ยงโดยใช้วงเงินในการจัดซื้อจัดจ้างมาเป็นเหตุผลของการยื่นบัญชีแสดงทรัพย์สิน และให้กรมสรรพากรตรวจสอบบัญชีเงินฝากแสดงถึงการไหลเวียนของเงินในบัญชี

2.7 ควรจัดตั้งคณะกรรมการขึ้นมา 1 ชุด เพื่อทำหน้าที่ในการตรวจสอบข้อเท็จจริงตามข้อ 6 หากพบการกระทำที่ผิดปกติด้านทรัพย์สิน หรือความผิดปกติของบัญชีเงินฝากของธนาคาร เช่น มีการไหลเวียนของเงินผิดปกติ หรือมีเงินนำเข้าบัญชีเงินฝากมากกว่าที่เป็นอยู่จริงโดยไม่สามารถชี้แจงที่มา ที่ไปของเงินได้ ให้คณะกรรมการชุดนี้ ดำเนินการสอบสวนการกระทำที่ส่อไปในทางทุจริต และรวบรวมพยานหลักฐานต่าง ๆ เหล่านั้น ส่งฟ้องต่อศาล

2.8 ควรจัดตั้งศาลพิเศษขึ้น เพื่อมีอำนาจในการพิจารณาพิพากษาคดีที่เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อจัดจ้างโดยเฉพาะ ซึ่งคณะผู้พิพากษานี้ต้องประกอบด้วย ผู้พิพากษา จำนวน 2 ท่านอัยการ 1 ท่าน และผู้ที่มีความเชี่ยวชาญพิเศษ (อาจเป็นผู้พิพากษาสมทบ) ที่มีความเชี่ยวชาญ

เกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างเป็นสำคัญ โดยกำหนดให้คดีที่เกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างของรัฐ
นั้น รัฐเป็นผู้เสียหาย และกำหนดให้คดีเหล่านี้ไม่มีการกำหนดอายุความในการดำเนินคดี